

stod og trængte til disse Penge, men at han forudsaa, at det vilde blive nødvendigt, at dette Laan blev optaget for at skaffe Balance mellem Udgifter og Indtægter i det Regnskabsaar. Vi erkendte det berettigede i denne Ministerens Tankegang, og han fik sit Laan. Men han udtalte da ogsaa overfor vort Partis Ordfører i denne Sal, idet han kom ind paa disse finansielle Betragtninger, og idet han opgjorde Statens lyse, økonomiske Forhold, at i 1913 var Kassebeholdningen ikke mere end nogle og tyve Millioner Kroner, medens den i 1918, da han begærede sit Statslaan, var ca. 160 Mill. Kr., og han mente, at det var et smukt Resultat af hans finansielle Ledelse, selv om Statsgælden ogsaa var vokset. Men saa føjede den højtærede Finansminister en Bemærkning til, som understregede og yderligere uddybede, hvad han havde sagt overfor Ventesres Ordfører i Landstinget om de finansielle Forhold. Han sagde nemlig følgende: „Hvis Verdenskrigen i Øjeblikket hørte op — og den Mulighed er der dog —, vilde den danske Stat være saaledes stillet, at man ikke alene ikke behøvede Statslaan, men man vilde være i en Tilstand af Pengerigelighed for Statskassen, som det ingen Sinde før har været Tilfældet, og vi kunde gaa til meget store Opgavers Løsning, som vi ellers maatte vise fra os“. Det er jo en overordentlig optimistisk Betragtning af vore finansielle Forhold, og paa Grundlag af disse Udtalelser af Finansministeren baade før Valget og efter Valget gik vi til de store ekstraordinære Udgiftslove i 1918, Kornloven af 1918, Dyrtilsloven af 1918, Loven om Befolkningens Forsyning med Oksekød o. s. v., og vi hørte ikke under disse Loves Behandling nogen Advarsel fra den højtærede Finansminister om, at Statskassen ikke kunde bære de dermed forbundne Udgifter, at de vilde sprænge Rammerne, lige saa lidt som vi fra den højtærede Indenrigsminister hørte nogen Advarsel til den danske Rigsdag om, at Statskassen ikke kunde paatage sig de økonomiske Byrder, der fulgte af disse Love. Disse Love blev vedtaget i Sommeren 1918 og traadte i Virksomhed og havde været i Virksomhed nogle Maaneder, før Finanslovsforslaget for det kommende Aar blev fremlagt.

Under sin Fremlæggelse af Finanslovsforslaget i Efteraaret 1918 kom Finansministeren igen ind paa at omtale de finansielle Forhold, og han gav os ved den Lejlighed som sædvanlig en Oversigt over, hvorledes Indtægt og Udgift vilde stille sig

i det Finansaar, vi var inde i. Den højtærede Minister gjorde det op til Punkt og Prikke omtrent. Han gjorde det saaledes op, at Indtægterne for Finansaaret 1918—19 vilde blive ca. 416 Mill. Kr. plus Statslaanet, han havde faaet, de 60 Mill. Kr., i alt 476 Mill. Kr., og han gjorde op, at Udgifterne for det Aar vilde blive ca. 480 Mill. Kr.; der var altsaa i Virkeligheden Balance mellem Indtægt og Udgift. Nu kan man nok sige, at der var et Underskud paa 4 Mill. Kr., men der forelaa samtidig til Behandling Skattelovforslag til et samlet Beløb af ca. 200 Mill. Kr. Disse Skattelove skulde træde i Kraft den 1. Januar 1919, saaledes at de altsaa vilde komme til at virke i et kvart Aar af det Finansaar, der da var Tale om, saa det vilde jo give rigelig Dækning for dette. Endvidere udtalte Ministeren sig om det kommende Finansaar — det vi nu er inde i, 1919—20 — og stillede da i Udsigt, at hvis Krigen ikke sluttede, vilde det antagelig blive nødvendigt i det Finansaar, 1919—20, at gaa til en Forøgelse af Statsgælden, og han antydede som et Maksimumsbeløb for Statslaanet ca. 100 Mill. Kr. Han sagde altsaa, at der vilde være Balance for det Finansaar, som vi var inde i, efter at de Udgiftslove, jeg har nævnt, var vedtagne og var traadt i Kraft, saaledes at Ministeren kunde skønne over de Udgifter, der flød af dem, hvis han ellers var klar over, hvordan Regnskabsopstillingen forelaa, baade fra Indenrigsministeriet og Finansministeriet. Efter at Ministeren altsaa havde lovet Balance for det Aar, gik vi paa Forslag af den højtærede Indenrigsminister til to nye Udgiftslove, nemlig en Lov om Befolkningens Forsyning med Smør og senere en Lov om stor Forøgelse af Arbejdsløshedsunderstøttelserne; men ogsaa det havde Finansministeren regnet med, det omtalte han senere. Han kommer stadig tilbage til de finansielle Oversigter, han har givet os, og det kom han ogsaa ved tredje Behandling af Skattelovforslagene den 6. December 1918. Da var Vaabenstilstanden indtraadt, og da lover Finansministeren stadig Balance og mener oven i Købet, at det ser saa lyst ud, at selv om vi maaske i det kommende Finansaar ikke fuldt ud kan slippe for Statslaan, er der dog Udsigt til, at Statslaanet vil blive meget mindre, end han antydede i Oktober 1918. Finansministeren vil let kunne finde sine egne Udtalelser i Rigsdagstidenden, og disse Udtalelser fremsatte Finansministeren, efter at Loven om Befolkningens Forsyning med